

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ПРОТОКОЛ № 02
засідання круглого столу із стейкхолдерами
кафедри наук про Землю
8 червня 2023 р.

м. Житомир

Голова – завідувач кафедри наук про Землю, к. п. н., доц. ГЕРАСИМЧУК Олена.

Секретар – інженер I-ї категорії МАНДРО Юрій.

Були присутні: ГЕРАСИМЧУК Олена, КОТЕНКО Володимир, МАНДРО Юрій, МЕДВІДЬ Олександр, МОКІЄЦЬ Валентин, НАБІЄВ Шафагат, РЕВНІВЦЕВ Олександр, РЕМЕЗОВА Олена, СИВКО Сергій, СКИБА Галина, СКОРИК Микола, СКУРАТІВСЬКИЙ Сергій, ТОЛКАЧ Олександр, УВАЄВА Олена, ШЕЛЕСТ Зоя (реєстраційний лист присутності додається).

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Обговорення освітньо-професійної програми «Управління земельними і водними ресурсами» спеціальності 103 «Науки про Землю», її компонент (інформація гаранта освітньо-професійної програми «Управління земельними і водними ресурсами» спеціальності 103 «Науки про Землю», ШЕЛЕСТ Зої).

2. Обговорення змісту вибірових дисциплін та визначення компетенцій, які мають поглибити здобувачі освіти в процесі їх вивчення, та програмних результатів, якими мають володіти (інформація гаранта освітньо-професійної програми «Управління земельними і водними ресурсами» спеціальності 103 «Науки про Землю», ШЕЛЕСТ Зої).

3. Обговорення змісту виробничих та переддипломних практик, визначення компетенцій, які мають набути (закріпити) здобувачі освіти на практиках, та програмним результатів, якими мають володіти (інформація гаранта освітньо-професійної програми «Управління земельними і водними ресурсами» спеціальності 103 «Науки про Землю», ШЕЛЕСТ Зої).

4. Обговорення можливості проведення лекцій провідними фахівцями підприємств для здобувачів освіти університету (інформація завідувача кафедри наук про Землю, ГЕРАСИМЧУК Олени).

5. Обговорення можливості та особливостей підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників (інформація завідувача кафедри наук про Землю ГЕРАСИМЧУК Олени).

1. СЛУХАЛИ:

ШЕЛЕСТ Зоя (гарант освітньо-професійної програми «Управління земельними і водними ресурсами» спеціальності 103 «Науки про Землю»), ознайомила присутніх з освітньо-професійною програмою «Управління земельними і водними ресурсами».

ВИСТУПИЛИ:

РЕМЕЗОВА Олена (доктор геол. н., зав. відділу корисних копалин, Інститут геологічних наук НАН України) запропонувала врахувати необхідність відновлення порушених земель в наслідок активної видобувної діяльності в регіоні й військової агресії в країні та ввести в навчальний план дисципліну про рекультивацію земель. Така дисципліна залишається надзвичайно актуальною в Україні та світі. Також порекомендувала більше уваги приділити дисциплінам пов'язаним з гідрологією.

СКОРИК Микола (сертифікований інженер-землевпорядник (ФОП) погодився з Ремезовою О. і висловив побажання додати також дисципліну про оптимальне землекористування.

РЕВНІВЦЕВ Олександр (національний консультант ФАО ООН експерт з питань здоров'я тварин та зниження ризиків поширення захворювань) зауважив про проблему накопичення відходів і серйозність супутніх наслідків. Відповідно, бажано в освітньому процесі звернути увагу на дану проблему.

РЕМЕЗОВА Олена та РЕВНІВЦЕВ Олександр звернули увагу на доцільність використання досвіду Балканських країн в питаннях повоєнного відновлення земельних і водних ресурсів. Цей досвід може бути дуже корисним для студентів спеціальності 103 «Науки про Землю».

СИВКО Сергій (головний технолог КП «Житомирводоканал») висловив побажання внести зміни до ОК27 «Біологічна оцінка якості води». Варто розширити розуміння здобувачів освіти про методи оцінки якості води та технології їх захисту. Вивчення методів і технологій загалом дасть краще розуміння про стан водних екосистем та управління ними для сталого розвитку.

РЕВНІВЦЕВ Олександр (національний консультант ФАО ООН експерт з питань здоров'я тварин та зниження ризиків поширення захворювань) додав, про необхідність зосередити увагу здобувачів освіти на питаннях екологічної безпеки та управління, що сприятиме реалізації концепції сталого розвитку нашої держави.

РЕМЕЗОВА Олена (доктор геол. н., зав. відділу корисних копалин, Інститут геологічних наук НАН України) порадила звернути увагу на екологічний геотуризм – дисципліну, яка допомагає студентам краще засвоювати вивчений матеріал та розвивати різносторонні підходи до вирішення проблем геологічних деформацій.

СКУРАТІВСЬКИЙ Сергій (провідний науковий співробітник інституту геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України) висловив пропозицію щодо

розширення змісту ОК14 «Економічне обґрунтування природоохоронних технологій». Економічний аспект – це лише один і, часто, не найважливіший елемент природоохоронних технологій. Враховуючи активний видобуток корисних копалин в регіоні та значні втрати довкілля під час військової агресії доцільне використання стратегічного підходу для сталої реконструкції та реставрації порушених компонентів геосфер.

УХВАЛИЛИ:

1.1. Прийняти до відома вимоги та пропозиції роботодавців до підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 103 «Науки про Землю».

1.2. Провести у 2023-2024 н.р. зустрічі представників підприємств із студентами 1-2 курсів з метою пояснення їм особливостей обраної спеціальностей, напрямів роботи за фахом та перспектив участі у наукових дослідженнях.

2. СЛУХАЛИ:

ШЕЛЕСТ Зоя (гарант освітньо-професійної програми «Управління земельними і водними ресурсами» спеціальності 103 «Науки про Землю»), доповіла про необхідність обговорення змісту вибіркового дисциплін (вбіркового компонент) освітньо-професійної програми «Управління земельними і водними ресурсами» зі спеціальності 103 «Науки про Землю» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та визначення програмних результатів навчання і компетентностей, які вони формують. Для реалізації індивідуальних освітніх потреб здобувачів виділено 25% обсягу ОПП. Ці кредити розподілені наступним чином: 10 кредитів - вибіркові дисципліни із загальноуніверситетського переліку, 50 кредитів - вибіркові дисципліни професійної підготовки із переліку, запропонованого кафедрою наук про Землю. Варіативна складова навчання постійно змінюється, а здобувачі мають право вільного вибору змісту навчання. Для ознайомлення із змістом і особливостями вивчення вибіркового дисциплін були розроблені деталізовані силабуси, які доведені до відома здобувачів.

ВИСТУПИЛИ:

УВАЄВА Олена (професор кафедри наук про Землю) відмітила, що вибіркові компоненти – важлива складова якісного освітнього процесу, оскільки студенти мають схильності до вивчення дисциплін різного типу. Можливість вибору робить процес навчання менш стресовим та більш ефективним.

ТОЛКАЧ Олександр (т.в.о. директора ТОВ «Гранітний кар'єр») додав, що починаючи з 2-3 курсу навчання студенти визначаються з майбутнім місцем

роботи, починають підпрацьовувати. Можливість вибору дисциплін дозволяє реалізувати особисті освітні потреби, краще підготуватись до майбутньої професійної діяльності.

УХВАЛИЛИ:

2.1. Врахувати рекомендації роботодавців при розробці навчальних програм вибіркового дисциплін.

2.2. Сформувані перелік вибіркового дисциплін загальної та професійної підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Управління земельними і водними ресурсами» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 103 «Науки про Землю» (із зазначенням семестру вивчення дисципліни та її обсягу):

3. СЛУХАЛИ:

ШЕЛЕСТ Зоя (гарант освітньо-професійної програми «Управління земельними і водними ресурсами» спеціальності 103 «Науки про Землю»), ознайомила присутніх зі змістом виробничих та переддипломних практик, компетенціями, які мають набути (закріпити) здобувачі освіти на практиках, та програмними результатами, якими мають володіти.

ВИСТУПИЛИ:

РЕМЕЗОВА Олена (доктор геол. н., зав. відділу корисних копалин, Інститут геологічних наук НАН України) зауважила, що практика для студентів є дуже важливою та перспективною, запевнила у сприянні проведення практик для здобувачів спеціальності 103 «Науки про Землю».

РЕВНІВЦЕВ Олександр (національний консультант ФАО ООН експерт з питань здоров'я тварин та зниження ризиків поширення захворювань) зазначив необхідність розширення практичної складової при підготовці фахівців з управління земельними і водними ресурсами з урахуванням питань продовольчої безпеки.

МЕДВІДЬ Олександр (директор ТОВ «ЕКО-МБ») відзначив, що вміння управляти планувати та організувати самостійні дослідження, готувати і оформляти звітність є дуже важливою практичною навичкою фахівця з управління земельними і водними ресурсами. Саме такі навички він, як роботодавець, очікує від випускників ОПП та сприятиме проведенню практик для їх формування.

ТОЛКАЧ Олександр (т.в.о. директора ТОВ «Гранітний кар'єр») додав, що окрім складання дозвільної документації, для професіонала в галузі управління водними і земельними ресурсами не менш важливим є здатність прогнозувати і попереджати вплив технологічних процесів та виробництв на стан цих ресурсів,

що має забезпечити раціональне природокористування. Ці навички здобувачі зможуть отримати під час проходження практики на гірничих підприємствах. Поширеність в регіоні таких підприємств сприяє залученню вступників в різних населених пунктах.

УХВАЛИЛИ:

3.1. Сформулювати рекомендації щодо змісту виробничої практики на основі визначених компетентностей і програмних результатів навчання за освітньо-професійною програмою «Управління земельними і водними ресурсами» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 103 «Науки про Землю». В результаті проходження виробничої практики здобувачі мають досягти наступних програмних результатів навчання:

- збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю;
- вміти проводити польові та лабораторні дослідження;
- ообґрунтовувати вибір та використовувати польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем і об'єктів;
- впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних досліджень;
- уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення;
- уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних;
- забезпечувати екологічний та технологічний супровід реабілітації і раціонального використання водних і земельних ресурсів;
- усвідомлення цінностей демократії, патріотизму, сталого розвитку і досягнень сучасного суспільства для виконання професійних обов'язків.

Досягнуті ПРН дозволять сформувати у майбутнього фахівця наступні загальні і професійні компетентності:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність працювати в команді.
- Навички забезпечення безпеки життєдіяльності.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.
- Здатність до всебічного аналізу складу і будови геосфер.
- Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання.
- Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.

- Здатність застосовувати технології раціонального використання земельних та водних ресурсів з врахуванням вимог сталого розвитку територій.
- Здатність до організації наукового супроводу реабілітації техногенно змінених ландшафтів.

4. СЛУХАЛИ:

ГЕРАСИМЧУК Олена (завідувач кафедри наук про Землю), розповіла про можливості та перспективи залучення провідних фахівців підприємств до читання лекцій для здобувачів освіти.

ВИСТУПИЛИ:

СКИБА Галина (канд. тех. наук, доцент кафедри наук про Землю) поділилась особистим досвідом стажування в університетах Європи, відмітивши виключно позитивні сторони залучення фахівців від підприємств до навчального процесу. Такі фахівці якісно доповнюють навчальний контент використовуючи власний досвід щоденної роботи. Вказують на важливість сумлінного навчання, «вартість» помилок або некомпетентності, сучасні тенденції на виробництві. Фахівці, які працюють із статистичною інформацією володіють, і можуть поділитись, найсвіжішими даними в той час, як для викладача ЗВО подібна інформація може бути недоступною.

РЕВНІВЦЕВ Олександр (національний консультант ФАО ООН експерт з питань здоров'я тварин та зниження ризиків поширення захворювань) доповнив, що давно співпрацює з колективом факультету та регулярно приймає участь у викладанні однієї з навчальних дисциплін. Така діяльність дозволяє йому донести до студентів останні новини у сфері продовольчої безпеки та познайомити з діяльністю в Україні ФАО ООН.

РЕМЕЗОВА Олена (доктор геол. наук, зав. відділу корисних копалин, Інститут геологічних наук НАН України) зазначила, що науковці відділу корисних копалин, Інститут геологічних наук НАН України професійно займаються питаннями порушеннями геосфер, зокрема були залучені до вирішення проблеми рекультивації земель після нелегального видобутку бурштину та можуть долучитися до читання лекцій з окремих тем або серії лекцій для здобувачів освіти спеціальності 103 «Науки про Землю».

МЕДВІДЬ Олександр (директор ТОВ «ЕКО-МБ») зауважив, що визначення антропогенного впливу на довкілля та складання відповідної звітності є дуже важливими навичками фахівця з управління земельними і водними ресурсами, формуванню яких сприятиме залучення фахівців, які щоденно їх виконують.

У подальшій дискусії всі учасники погодились з важливістю залучення провідних фахівців підприємств до читання лекцій та проведення практичних занять зокрема і в умовах виробництва.

УХВАЛИЛИ:

4.1. Залучити провідних фахівців підприємств до читання лекцій та практичних занять для здобувачів освіти

4.2. Врахувати побажання стейкхолдерів та співробітників кафедри наук про Землю стосовно вибору дисциплін для читання лекцій фахівцями підприємств.

4.3. Сформувати перелік лекцій від фахівців підприємств, погодити з викладачами відповідних дисциплін та впровадити в навчальний процес.

5. СЛУХАЛИ:

ГЕРАСИМЧУК Олена (завідувач кафедри наук про Землю), розповіла про можливості та особливості підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

ВИСТУПИЛИ:

КОТЕНКО Володимир (декан факультету гірничої справи, природокористування та будівництва) доповів, що підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників повинно проходити згідно з графіком і має відповідати напрямку роботи кафедри та цілям освітньої програми.

УВАЄВА Олена (професор кафедри наук про Землю) відмітила, що, окрім виконання вимог контракту, підвищення кваліфікації розвиває професійну майстерність та підвищує конкурентоспроможність науково-педагогічного працівника, відкриває нові горизонти. Тому варто підвищувати кваліфікацію не лише відповідно до графіка, а за першої ліпшої нагоди.

РЕВНІВЦЕВ Олександр (національний консультант ФАО ООН експерт з питань здоров'я тварин та зниження ризиків поширення захворювань) відзначив позитивний досвід міжнародних стажувань, участі науково-педагогічних працівників у міжнародних проєктах та грантових програмах. Такі стажування допоможуть проводити наукові дослідження, впроваджувати їх в освітній процес та підвищувати власну кваліфікацію.

СКУРАТІВСЬКИЙ Сергій (провідний науковий співробітник інституту геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України) запропонував співпрацю з НАН України у вигляді стажування, впровадження результатів наукових досліджень, розміщення наукових публікацій у їхньому журналі тощо.

РЕМЕЗОВА Олена (доктор геол. н., зав. відділу корисних копалин, Інститут геологічних наук НАН України) запевнила у бажанні сприяти співпраці з кафедрою наук про Землю у сфері стажування та науково-дослідницьких робіт.

УХВАЛИЛИ:

5.1. Розглянути можливості та спланувати підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедри відповідно до графіку.

5.2. Укласти з науково-дослідними установами договори про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедри наук про Землю.

Голова

Олена ГЕРАСИМЧУК

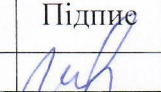
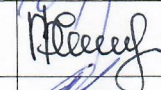
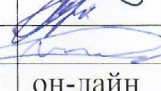
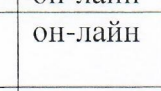
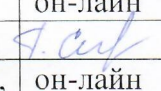
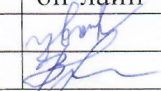

Секретар

Юрій МАНДРО

Додаток
до протоколу засідання круглого
столу із стейкхолдерами
кафедри наук про Землю
8 червня 2023 р. № 02

**РЕЄСТРАЦІЙНИЙ ЛИСТ ПРИСУТНОСТІ
на засіданні круглого столу із стейкхолдерами
кафедри наук про Землю
8 червня 2023 р.**

№ з/п	ПРИЗВИЩЕ Власне ім'я	Посада	Підпис
1	ГЕРАСИМЧУК Олена	завідувач кафедри наук про Землю	
2	КОТЕНКО Володимир	декан факультету гірничої справи, природокористування та будівництва	
3	МАНДРО Юрій	секретар кафедри наук про Землю	
4	МЕДВІДЬ Олександр	Директор ТОВ «ЕКО-МБ»	
5	МОКІСЦЬ Валентин	головний геолог ТОВ «РОЗВИТОК ПОБУЖЖЯ»	он-лайн
6	НАБІЄВ Шафагат	начальник Київської бурової партії ДП «Українська геологічна компанія»	он-лайн
7	РЕВНІВЦЕВ Олександр	національний консультант ФАО ООН експерт з питань здоров'я тварин та зниження ризиків поширення захворювань	он-лайн
8	РЕМЕЗОВА Олена	доктор геол. н., зав. відділу корисних копалин, Інститут геологічних наук НАН України	он-лайн
9	СИВКО Сергій	головний технолог КП «Житомирводоканал»	он-лайн
10	СКИБА Галина	доцент кафедри наук про Землю	
11	СКОРИК Микола	сертифікований інженер-землевпорядник, заступник Керівника Київського обласного підрозділу Всеукраїнської громадської організації «Асоціація фахівців землеустрою України»	он-лайн
12	СКУРАТИВСЬКИЙ Сергій	провідний науковий співробітник, Відділ самоорганізації природних середовищ Відділення геодинаміки вибуху., Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України	он-лайн
13	ТОЛКАЧ Олександр	т.в.о. директора ТОВ «Гранітний кар'єр»	он-лайн
14	УВАЄВА Олена	професор кафедри наук про Землю	
15	ШЕЛЕСТ Зоя	доцент кафедри наук про Землю	

Всього присутніх 15 осіб.

Голова засідання

Секретар засідання

Олена ГЕРАСИМЧУК

Юрій МАНДРО